

BINDAL KOMMUNE

Norges vassdrags- og energidirektorat

Att. Erik Roland

Melding om vedtak

Vår ref:	Saksbehandler:	Dato:
2018/141-5	Marit Røstad	27.06.2018

Høringsuttalelse fra Bindal kommune - søknad om tillatelse til å regulere Søbergsvatnet i Bindal kommune

I kommunestyrets møte 21.06.2018, sak 58/18, ble det fattet følgende vedtak:

1. Bindal kommunestyre mener at foreliggende konsesjonssøknad med konsekvensutredning gir et godt grunnlag for vurdering av de virkninger regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde vil medføre, samt tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til om konsesjon skal gis.
2. Bindal kommune tilrår at det gis konsesjon for regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde under forutsetning av at de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden gjennomføres.

Sak 58/18 følger vedlagt.

Med hilsen

Astri Helen Busch
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Erik Roland
Nordland fylkeskommune BODØ

Postadresse:
Rådhuset, Oldervikveien 5
7980 TERRÅK

Besøksadresse:

Telefon: 75 03 25 00

Bankkto.: 4651 07 01224
Org.nr.: 964 983 380

E-post:
postmottak@bindal.kommune.no

Internett:
www.bindal.kommune.no

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
58/18	Bindal kommunestyre	21.06.2018

Høringsuttalelse fra Bindal kommune - søknad om tillatelse til å regulere Søbergsvatnet i Bindal kommune

Vedlegg:

- 1 Kart

Rådmannens innstilling

1. Bindal kommunestyre mener at foreliggende konsesjonssøknad med konsekvensutredning gir et godt grunnlag for vurdering av de virkninger regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde vil medføre, samt tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til om konsesjon skal gis.
2. Bindal kommune tilrår at det gis konsesjon for regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde under forutsetning av at de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden gjennomføres.

Saksprotokoll i Bindal kommunestyre - 21.06.2018**Behandling:**

Votering:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Bindal kommunestyre mener at foreliggende konsesjonssøknad med konsekvensutredning gir et godt grunnlag for vurdering av de virkninger regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde vil medføre, samt tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til om konsesjon skal gis.

2. Bindal kommune tilrår at det gis konsesjon for regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde under forutsetning av at de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden gjennomføres.

Saksopplysninger

Småkraft AS har søkt Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) om tillatelse etter vannressursloven til å regulere Søbergsvatnet mellom kote 301,5 (LRV) og kote 302,5 (HRV) i Eidselvavassdraget som drenerer til Bindalsfjorden. Reguleringen på 1 m vil øke årlig kraftproduksjon i Søbergsvatnet kraftverk med 3,2 GWh. Dette tilsvarer strømbruken til ca. 160 husstander.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover.

NVE har, som konsesjonsmyndighet sendt ut ovennevnte konsesjonssøknad på høring i perioden 3.4. – 22.6.2018. Søknaden med vedlegg er lagt ut på www.nve.no/konsesjonssaker, og den er kunngjort av NVE. Videre er den lagt ut til offentlig ettersyn i 2 eksemplarer på Bindal folkebibliotek og på Coop Marked Terråk.

På bakgrunn av konsesjonssøknad, samt innkomne høringsuttalelser, skal NVE ta stilling til om Småkraft AS skal få konsesjon for regulering av Søbergsvatnet, og eventuelt sette vilkår for etablering og drift av anlegget.

Bindal kommune skal i sin høringsuttalelse ta stilling til:

1. Er de fagområder som er krevd utredet i henhold til konsekvensutredningsprogrammet tilstrekkelig utredet, eller er det behov for tilleggsutredninger?
2. Bør konsesjon gis eller ikke?
3. Dersom konsesjon bør gis, er det behov for avbøtende tiltak for å dempe de negative konsekvensene som etablering og drift vil medføre?

Kommunen skal også vurdere søknaden i forhold til gjeldende arealplanstatus.

Presentasjon av utbyggingsplanene

Regulering av Søbergsvatnet med 1 m, gjøres ved å senke vannstanden med 0,5 m til LRV = kote 301,5 moh og heve vannstanden med 0,5 m til HRV = kote 302,5 moh, dvs. samlet 1 m regulering. Reguleringen vil medføre en økt produksjon i Søbergsvatnet kraftverk på 3.2 GWh/år.

Søbergsvatnet kraftverk fikk konsesjon 22. april 2008. Kraftverket er bygget og har vært i drift siden 2011. Søberg har inntaket i Storelva og ligger på kote 225 moh. Det er ikke planlagt endringer i slipp av minstevannføring, som er 400 l/s sommer og 60 l/s vinter, dette i samsvar med konsesjonsvilkårene for Søbergsvatnet kraftverk. Med en utbyggingskostnad på 5 millioner kroner gir dette en utbyggingspris på 1,6 kr/kWh.

Det fysiske inngrepet er bygging av dam, 2 m høy og 20 m bredde over damkrone. Det er planlagt slipp av vann fra Søbergsvatnet med minst tilsvarende konsesjonsvilkårene for Søbergsvatnet kraftverk 400 l/s sommer og 60 l/s vinter. Det vil alltid tappes vann fra Søbergsvatnet, forutsatt at det er tilsig til vannet.

Ved utløpet av Søbergsvatnet er det planlagt bygget en dam med høyde på maks 2 meter. Terrenget er i utløpet forholdsvis flatt med godt fjell i hele utløpsområdet. Bredden på damkronen blir ca 20 m med vanger som går til null i terrenget. Det kan bygges en lav betongdam uten store inngrep i terrenget. Det er noe behov for sprengning og avgraving i området.

Kostnadsoverslag

Regulering Søbergsvatnet	mill. NOK
Rigg og drift	0,2
Inntak og dam	4,0
Planlegging, administrasjon	0,3
Finansieringsutgifter	0,1
Uforutsett	0,4
Sum utbyggingskostnader	5,0

Fordeler ved tiltaket

- Tiltaket vil øke produksjon med om lag 3,2 GWh ren og fornybar energi, dette er positivt for energiforsyningen i området. Tiltaket har lav utbyggingspris og vil medføre små miljøulemper.
- Prosjektet vil styrke næringsgrunnlaget for grunneiere og fallrettshavere. I anleggsperioden vil tiltaket skape 1-2 årsverk.
- Styrket næringsgrunnlag for grunneiere vil kunne bidra til fortsatt lokal bosetting og utvikling.

Ulemper

- Tiltaket vil føre til en reguleringszone på inntil 1 meter langs Søbergsvatnet. Søbergsvatnet har en naturlig regulering mellom 50-70 cm.
- Tiltaket vil medføre reduksjon av INON-områder (inngrepsfrie områder). Et villmarkspreget område mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep vil «forsvinne», da regulering av Søbergsvatnet anses å være et tyngre teknisk inngrep. Dette området vil dels inngå i inngrepsfri sone 1 (områder 3-5 km fra tyngre tekniske inngrep) og dels i inngrepsfri sone 2 (områder 1-3 km fra tyngre tekniske inngrep). Størrelsen på inngrepsfri sone 1 vil også bli redusert som følge av reguleringen, mens inngrepsfri sone 2 vil bli noe større.
- Det vil bli 3-4 måneder med anleggsvirksomhet.

Arealbruk

Tiltak	Areal, km ²	Beskrivelse
Neddemt areal rundt Søbergsvatnet	0,034	Areal mellom kote 302,5 og 301,5 moh

Permanent berørt areal (inkludert riggområde) til ny dam anslås til 1,0 daa.

Eiendomsforhold

Småkraft AS har inngått avtale med Frithjof M. Plahte som er eneste berørte grunneiere.

Forholdet til offentlige planer og nasjonale føringer

- Kommuneplanens arealdel – Tiltaket berører LNF1-områder (oppdemming).
- Samlet plan for vassdrag (SP) – Vassdraget er tidligere behandlet i Samla Plan. Søbergsvatnet er en del av Eidevassdraget. Stortinget vedtok 18.1.2005 å heve grensen for behandling i samlet plan til 10 MW installert effekt / årsproduksjon på 50 GWh.
- Verneplan for vassdrag – Vassdraget er ikke vernet.
- Nasjonale laksevassdrag – Vassdraget er ikke blant foreslåtte eller vedtatte laksevassdrag. Eventuelle andre planer eller beskyttede områder – Vassdraget er ikke omfattet eller vernet i medhold av andre planer.
- Inngrepsfrie naturområder(INON): Det er ingen spor etter tekniske installasjoner i tiltaksområdet, som ligger i INON sone 2: Inngrepsfrie naturområder 1-3 km fra inngrep. INON-området strekker seg fra fjord til fjell.

Virkninger for natur, samfunn og miljø:

De rødlistede fuglene bergand (sårbar), sivspurv (nær truet), lirype (nær truet) og fjellrype (nær truet) er registrert i eller nær prosjektområdet. Det er ikke registrert verdifulle naturtyper ved Søbergsvatnet. Anadrom fisk (laks og sjøørret) vandrer opp til en foss, ca. 1 km opp i elva mellom Storvatnet og Sørengvatnet. I Søbergsvatnet og Småtjørnan lever det kun ørret. Ørreten er av god kvalitet.

Søbergsvatnet ligger i et svært åpent landskap med lite trevegetasjon. Landskapet ved Søbergsvatnet er urørt og har gode landskapskvaliteter som er typisk for regionen. Det er lite spor etter menneskelig aktivitet i dette området. Selve Søbergsvatnet er relativt uberørt, med unntak av Søberg kraftverk. Det utgjør en del av et større sammenhengende naturområde med urørt preg. Anleggsperioden vil føre til forstyrrelser, som gjør at både dyr og mennesker opplever området som mindre urørt, men påvirkningen vil være betydelig mindre i driftsperioden. Tiltaket er ikke ventet å endre viktige landskapsøkologiske sammenhenger i betydelig grad.

Området ligger i reinbeitedistriktet Jillen-Njaarke. Hele området ved Søbergsvatnet, inkludert fjellområdene rundt vatnet og de lavereliggende områdene i nærheten, er hovedsakelig brukt som vinterbeite. Det er noen trekk- og flyttleier i nærheten av Søbergsvatnet. Området er vurdert å være viktig for reindriftsnæringen. I driftsfasen vil tiltaket ha liten påvirkning på reindriften. På grunn av at vannet reguleres ca. 1 m, vil beiteareal i liten grad bli påvirket. Det er heller ikke ventet at reguleringen vil føre til betydelige endringer for isforholdene på Søbergsvatnet. Utbygger opplyser at området ikke brukes av reindriften hvert år. Dersom det ikke er rein ved Søbergsvatnet eller i fjellområdet rundt vannet i det hele tatt når anleggsarbeidet pågår, regnes påvirkningen å bli redusert i forhold til om det er rein i området. Konsekvensutredningen forutsetter at dette er avtalt med reindriftsnæringen.

Vurderinger som er gjort knyttet til utredningstema er gjengitt i tabellen nedenfor.

TEMA	Verdi	Virkning av tiltaket
Rødlistede arter	Middels verdi	Liten til middels negativ konsekvens
Terrestrisk miljø	Liten verdi	Liten negativ konsekvens
Akvatisk miljø	Middels verdi	Liten negativ konsekvens
Landskap	Middels verdi	Liten til middels negativ konsekvens
Sammenhengende naturområder	Middels til stor verdi	Liten til middels negativ konsekvens
Kulturminner og kulturmiljø	Middels verdi	Liten negativ konsekvens
Brukerinteresser	Liten verdi	Liten negativ konsekvens
Reindrift	Stor verdi	Liten negativ*

* Forutsetter avklaring med reindriften angående tidspunkt for bruk av beite.

Samlet belastning

Det er flere kraftverk som er bygget, gitt konsesjon eller er under bygging i regionen rundt Tosen (figur 7). Flere av disse ligger innenfor en radius på ca. 10 km. Dette er Kolsvik kraftverk på sør/østsiden av Tosen, og de konsesjonsgitte Kalklav og Dagslått kraftverk.

Konsekvenser ved brudd på dam.

Det er ikke utredet konsekvenser et eventuelt dambrudd vil gi. Det befinner seg imidlertid verken boliger, infrastruktur eller verdifull natur innenfor nedslagsfeltet nedenfor dammen. Det fins heller ikke bygninger/anlegg eller verdifull natur i nedenforliggende område.

Avbotende tiltak

- Kravet til minstevannføring for Søbergsvatnet kraftverk skal opprettholdes og i tillegg vil det bli sluppet minstevannføring fra Søbergsvatnet minst tilsvarende konsesjonsvilkårene for Søberg med 400 l/s sommer og 60 l/s vinter, da det alltid vil tappes vann fra Søbergsvatnet, forutsatt at det er tilsig.
- Vedrørende landskapspleie, tilstrebes det å få utført dammen slik at den går naturlig inn i terrenget.
- Utbygging av Søbergsvatnet som inntaksmagasin vil redusere det flombaserte overvannet forbi inntaket til Søbergsvatnet kraftverk.
- Det vil bli anvist riggområde slik at anleggsaktiviteten ikke utnytter et større område enn nødvendig.
- Avfallshåndtering og tiltak mot forurensning skal være i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Alt avfall må fjernes og bringes ut av området. Bygging av dammen kan forårsake ulike typer forurensning. Faren for forurensning er i hovedsak knyttet til 1) transport, oppbevaring og bruk av olje, annet drivstoff og kjemikalier, og 2) sanitæravløp fra brakkerigg.

Vurdering

Omsøkte tiltak er i strid med kommuneplanens arealdel. Det vil imidlertid ikke være behov for behandling av tiltaket som dispensasjon i henhold til plan- og bygningsloven, da tiltaket behandles etter annet lovverk.

Tiltaket ligger i et inngrepsfritt naturområde, 1-3 km fra tyngre tekniske inngrep. Regulering av Søbergsvatnet med en reguleringshøyde på 1 meter vil medføre betydelig reduksjon i de inngrepsfrie naturområdene i Bindal.

I følge reindriftskartet fra Fylkesmannen i Nordland sin nettside er området brukt som intensivt brukt senvinterbeite. Det er i første rekke i anleggsperioden at konsekvensene for reindrifta kan bli store. Dersom anleggsperioden kan tilpasses til den tiden av året at vinterbeitet ikke nyttes vil konsekvensene bli vesentlig lavere. Det er i konsekvensutredningen satt som forutsetning at anleggsperioden avpasses i forhold til reinbeitedistriktets bruk av området.

Omsøkte regulering vil bidra til økt lønnsomhet for Søbergsvatnet kraftverk.

Området er lite brukt som friluftsområde, og det er ikke registrert viktige naturverdier i området.

Konklusjon:

Rådmannen i Bindal vil etter en helhetsvurdering tilrå at det gis konsesjon for regulering av Søbergvatnet. Det legges vekt på at det tidligere er gitt konsesjon for utbygging av Søbergvatnet kraftverk uten regulering av selve vatnet og at omsøkte tiltak ikke vil skade viktige natur- eller friluftsverdier. På bakgrunn av at det er flere kraftverk relativt nært Søbergvatnet kraftverk, vil det imidlertid være avgjørende viktig at det opprettes en god dialog med reinbeiteutøverne for å minimere de negative konsekvensene for reindrifta.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 5.6.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.